

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΕΧΟΦ

Η ΣΥΜΦΟΡΑ

τορνευτής Γρηγόριος Πέτροφ, που ήταν περιφρ...

Είχε να διασχίση ακόμα καμιά τριαντα...

Η φοράδα του, που ήταν γρηνή κι αδύνατη, σερνόταν με δυσκο...

— Έσθ, Ματρόνα, φθόσιε στη γυναίκα του, μὴν κλάεις... Κάν...

— 'Εξοχώτατε, καλέ μου γιατρέ, σου όρκίζομαι ότι ξεκίνησα από...

— Τότε ό γιατρέσ Πάβελ 'Ιβάνιτς θα διατάξη να σέ πάνε σ...

Και ό τορνευτής, χωρίς να κυττάξη τη γυναίκα του, πρόσθεσε...

— Τότε ό γιατρέσ Πάβελ 'Ιβάνιτς θα διατάξη να σέ πάνε σ...

Και ό τορνευτής, χωρίς να κυττάξη τη γυναίκα του, πρόσθεσε...

Και ό τορνευτής, χωρίς να κυττάξη τη γυναίκα του, πρόσθεσε...

'Ο Γρηγόριος έννοιωσε ότι τή χάριτα του και τή πόδια του...

Και ό Γρηγόριος, στρέφοντας πρός τή γυναίκα του, τής ελεγε:...

Αυτά έλεγε αδιάκοπα ό τορνευτής. Τά λόγια του ήσαν πολλά, μά...

Ζούσε ως τότε χωρίς φροντίδες, χωρίς χαρές, χωρίς θλίψεις, μέ...

'Ο τορνευτής θυμήθηκε ότι τή βασάνα του είχαν άρχισει από τήν...

— 'Ακου, Ματρόνα, τής φθόσιε, ένθ έκανε τισ σκέψεις αυτές...

Βλέποντας πρός αυτή και τήν κίτταξε. Μι' ανατριχίλα τότε διέ...

— Γιατί λοιπόν, σ' έμένα λιώνει... σ' αυτήν κρυσταλλιάζει... Χμ...

Τού φαινόταν άλλοκοτο ότι τή χιόνι δέν έλιωνε από πρόσωπο τής...

— Μά τί ζώο πού εινε! φθόσιε ό τορνευτής. 'Εγώ τής μιλάω...

Και, λέγοντας αυτά, παράτησε τή γκέμια του και άρχισε να σκέ...

— Τότε λοιπόν πέθανε; αναρωτήθηκε με φρίκη.

Και ό τορνευτής άρχισε να κλαίη. Συλλογιζόταν πόσο γρήγορα...

χωρίς αυτήν και πώς της είχε φερθή πολύ άσχημα ως τώρα.
 — 'Η φτοχή, συλλογιόταν, πήγαινε και ζητάνε για μās. Την έστελναν άκόμα να ζητάει ψωμί από τους άλλους. Τι κρίμα! Έρρεπε η κοιλιά να ζήσει άκόμα δέκα χρόνια για να μάθει ποιός είναι στ' αλήθεια... Θεέ μου!... Μά πού τόν διάβολο πηγαίνω τώρα; Δεν πρόκειται πια να την κάνουμε καλά, αλλά να τη θάψουμε. Άς ξαναγυρίσουμε!

Και ο Γρηγόρης, σιέιδεντας τ' αλγό του, άρχισε να τó χτυπάει μ' όλη του τή δύναμη. Προχωρούσε όλοένα με περισσότερη δυσκολία. Τώρα δεν έβλεπε πια τίποτα μπροστά του κ' έννοιουθε μιά περιέργη γαούρα στα χέρια του.

Θυμόταν ότι εδώ και σαράντα χρόνια ή Ματρώνα του ήταν νέα, άμορφη, εύθυμη κ' από πλούσιο σπίτι. Τού την είχαν δώσει έλπίζοντας στο μέλλον του, έπειδή ήταν καλός τεχνίτης. Δεν τούς έλειπε τίποτα για να ζήσουν εύτυχισμένοι, μα ή δυστυχία θέλησε να μη συνέλθη ο Γρηγόρης από τó κρασί που ήπιε την ήμερα των γάμων του, παρά μόνο σήμερα. Θυμόταν καλά τó γάμο του, μα από τó γάμο του και πέρα δε θυμόταν τίποτα, τίποτα άτ' όσα συνέβησαν, έκτός από τó ότι έβανε, κοιμόταν κ' έδεχνε τή γυναίκα του. Έτσι χάθηκαν σαράντα χρόνια!

Τά λενά σύννεφα τού χιονιού, που στρουβιλιζόντουσαν μπροστά τού, άρχισαν σιγά-σιγά να γίνονται γκριζά. Τó δειλινό έπεφτε.

— Πού πηγαίνω λοιπόν; άναρωτήθηκε ο τορνευτής. Πρέπει να πάω να τή θάψω... Κοιτώνε να χάσω τó μυαλό μου.

Άξαφνα ένας ξερός κρούτος άκούστηκε πίσω. Δεν τόλμησε να γυρίσει να κοιτάξει, γιατί ήξερε πώς ήταν τó κεφάλι της πεθαμένης, που σκόνταρτε άπάντο στο έλκυσθρα.

Ο άέρας σκοτεινίαζε όλοένα και πιο πολύ. Ο άνεμος γινόταν πιο κρούτος, πιο διαταραστικός...

Σέ λίγο τά γκέμια τού έφεγγαν από τά χέρια. Θέλησε να τά βρθ, να τά ξαναπαύσει, μα δεν μπόρεσε... Τά χέρια του δεν τόν ύπακούσαν πια...

— Δεν πειράζει! σκέφτηκε. 'Η φοροάδα θα γυρίσει μόνη της... Σέ-ρει τó δρόμο... Πρέπει να κοιμηθώ τώρα, να κοιμηθώ ως την ώρα που θα τή θάψω...

Κι ο τορνευτής, κλείνοντας τά μάτια του, άποκοιμήθηκε. 'Υστερ' από λίγο έννοιωσε πώς ή φοροάδα του σταμάτησε. Άνοιξε τά μάτια του και διέκρινε μπροστά τού ένα πράγμα σκοτεινό, που έμοιαζε με καλύβη ή με μύλο.

Θέλησε να κατεβή κάτω για να δη τι είναι, μα έννοιωσε σ' όλο του τó σώμα ένα τέτοιο μονόθυμο, που θα προτιμούσε να παγώσει καλύτερα παρά να κάνει την παραμικρή κίνηση... και άποκοιμήθηκε πάλι, χωρίς να τó καταλάβη...

Όταν έγυμνος, είδε πώς βρισκόταν σ' ένα κροβάτι, σέ μιά μεγάλη αίθουσα με άστρους τοίχους. Από τó παραθύρω έβλεπε κανείς πώς ή ήμερα έξω ήταν ήλιολουμένη. Ο τορνευτής είδε μπροστά τού διαφόρους άνθρακούς και τούς είπε:

- Θά ήθελα, φίλοι μου, να είδαποήσω τόν παπα...
- Καλά, καλά! τόν διέκρινε με φωνή. Μείνε ξαλωμένος.
- Καλέ μου κύριε, Πάβελ. 'Ιδάντις, φώναξε ο Γρηγόρης βλέποντας τó γιατρό μπροστά του... Έξοχότατε... Έδεργέτη μου...
- Θέλησε να σηκωθή και να πέση στα πόδια τού γιατρού, μα έννοιωσε ότι τά χέρια του και τά πόδια του δεν τόν ύπακούσαν.
- Έξοχότατε, ρώτησε πού εινε τά χέρια μου; Πού εινε τά πόδια μου;
- Άποχαμέτησε πια τά χέρια σου και τά πόδια σου... Παγώσανε!... Έμπρός, εμπρός... Γιατί κλαίς;... Έξησες ως τώρα, χάρις στο Θεό... Έξησες έξήντα δόκαχρα χρόνια... Δεν σου φτάνουν;...
- Μά εινε καίμα, έξοχότατε, εινε καίμα... Συχωράτε με... μα δε θα μπορούσα να ζήσω άκόμα πέντ' έξη χρονάκια;...
- Καί τί να κάνης;
- 'Η φοροάδα δεν εινε δική μου, πρέπει να τή γυρίσω πίσω...

Πρέπει να θάψω τή γρηά... Έπειτα πρέπει να τής κάνω ένα μικρό μνημόσυνο, γιατί άν δεν της τó κάνω εγώ ποός θα της τó κάνει;... 'Ω, πόσο μαζεμένα και γρήγορα ξερονται όλα τά κακά... Άκόμα πρέπει να κάνω μια μικρή έύληνη σιγαροσφήνη της έξοχότητός σου... Μά ο γιατρός δεν τόν άφησε να τελειώση... Δάγκασε τά χείλη του και τή βγήκε από τήν αίθουσα... Κατά τó βράδυ ο Γρηγόρης ο τορνευτής πέθανε...

ΑΝΤ. ΤΣΕΧΩΦ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο επιλοποιός και... φιλόσοφος Μήλας. Ένας περίεργος τύπος. Πρώτης τάξεως τεχνίτης και βαδύς φιλόσοφος. Έχει ψυχή ο άνθρωπος; Πώς άποστρέμω τον περίφημο Μακράκη. 'Η άποστρέψης τού Βούλγαρη. Πώς τιμαρνήθηκε ο Μαυροπαίδης. Μαστιγώσις μέχρι θανάτου.

Ένας από τούς παλιούς και περίεργους τύπους τών Αθηνών ήταν και ο Μήλας, ο περιπατητικός φιλόσοφος και... επιλοποιός, με τά βαθεία ιερατικά γένεια και τά μεγάλα κορρογγία γυαλιά.

Ο Μήλας είχε δικές του σκέψεις και κομιοθεωρίες ως φιλόσοφος, τις άποίες όμως δεν ζήτησε να επιβάλη στους άλλους. Δεν είχε σπουδάσει σέ κανένα Πανεπιστήμιο, ούτε είχε διαβάσει κανένα σύγγραμμα φιλοσοφικό. Είχε δικό του, είταμε, σύστημα, με τó όποιο πολλές φορές άποστρέμωε και τούς σοφούς.

Ός επιλοποιός ήταν έκτακτος. Ό,τι έδωγανε από τά χέρια του, ήταν κομιοτεχνία. Άγαπούσε την τέχνη του με πάθος και σέ ό,τι καταπιάνοταν, όσο μικρό κ' άνάξιο λόγου κ' άν ήταν, θα τούφτανε άριστοτέχνημα.

Γι' αυτό πολλές φορές μάζεσε τούς έργατες του και τούς έκανε διάφορες θεωρίες.

— Όποιαδήποτε τέχνη, τούς έλεγε, όσο μικρή κ' άν εινε, δεν εινε βάνωση ποτέ. Έκείνοι που όνομιάζουν τή βιοτεχνία βάνωση, εινε βάνωση αυτοί οι ίδιοι. Κάθε τέχνη εινε δημογραφική. Όταν κάνει κανείς ένα έπιπλο καλό, αυτό εινε δημογραφία. Είμαστε λαϊκόν κ' έμεις οι έργατες δημοργοί. Και όσος ο Θεός έκανε τέλεια τά πάντα, λέγει τ' έμεις να κάνουμε τέλεια τή έργα τών γερωών μας. Γιατί μ' αϊτόν τόν τρόπο πλησιάζουμε στο Θεό, ο όποιος μās έπλασε κατ' εικόνα και όμοιοσι του, δηλαδή δημοιόμορφος, γιατί ο Θεός δεν είχε τόν καιρό να κατασκευάση τραπέζια και κομιά. Αυτά τά άφησε να τά κάνουν έμεις.

Ο Μήλας δεν παραδεχότανε ποτέ ότι ύπάρχει Παράδεισος και μέλλουσα ζωή.

Μιά μέρα πάστηκε με τόν περίφημο θεολόγο Μακράκη. Ο Μακράκης έπέμνε ότι ύπάρχει μέλλουσα ζωή. Ο Μήλας είχε άντιρωσεις. Άξαφνα γυρίζει και λέει τού Μακράκη:

— Δεν μου λες, γιατί έχουμε μονάχα έμεις οι άνθρωποι ψυχή, κ' όχι και τ' έντομα, τά ζώα και τά πουλιά, που εινε πιο έξήντα από μās;...

— Γιατί έμεις είμαστε τó θαύμα της δημιουργίας, απάντησε ο Μακράκης.

— Έσύ εισαι τó θαύμα της δημιουργίας!... Και εισαι τελειότερος κ' έξήντοτερος από ένα χελιδόνι;

— Βέβαια!

— Βέβαια! Είπες βέβαια. Αυτά, μάτια μου, φεύγουν από τή έύφροση τού φθινόπωρο και πηγαίνουν στην Άφροση, κ' όταν γυρίζουν βρσκοιε τó καθένα τή φωνή του. Δεν καταλαίς και τού λόγου σου να ταξειδέησις ως τή Λαμία, να δούμε άν θα μπορούσες να τή βυθίς χωρίς να σε άδηγηση ο άγωγιάτης;... Άν δεν σε φάνε οι λυκοί στο δρόμο, θάναθ θαίμα!... Γιατί λοιπόν να μιν άναστηθούν μιά μέρα μαζί μας και τά ζώα;... 'Η όλοι ή κανείς!

Και ο μακαρίτης ο Μακράκης... δεν απάντησε!...

Ο πατέρας τού πολιτευτού Δημ. Βούλγαρη, ο διοικητής 'Υδρας από τού 21, ήταν άνθρωπος τού καθήκοντος και πολύ άσθητός. Την ήμερα που γεννιόταν ο Δημήτριος Βούλγαρης, ο πατέρας του είχε διατάξει τή μέχρι θανάτου μαστιγώση τού 'Υδραίου πάλιηραφά Μαυροπαίδη, ο όποιος τρομοκρατούσε τó νησί. Οι συγγενείς τού Μαυροπαίδη παρακαλούσαν τού Βούλγαρη να χάριση τή ζωή στον κατάδικο, μερικοί μάλιστα φίλοι του τού τραγουδούσαν τó έξηίς τραγούδι:

Αδελφέ Καπετάν Γιώργη χάρισι
 [τον τή ζωή]
 να σου πθί ο κέμος όλος : 'Νά σου
 [ζήση τó παιδί!...]

Ο καπετάν-Γιώργης όμως ήταν άμειλικτος και ο Μαυροπαίδης πέθανε από τής μαστιγώσις τών δμίων.

